

Til et kommunalbestyrelsesmedlem

Dato: 26-10-2023
Enhed: Demokratikontoret –
Styrelsesenheden
Sagsbeh.: LBH
Koordineret med: -
Sagsnr.: 2023 - 2433
Dok. nr.: 21460

Om svar fra forvaltningen må sendes til alle medlemmer af kommunalbestyrelsen eller udvalget

Ved e-mail af 19. september 2023 har du på vegne af flere kommunalbestyrelsesmedlemmer undret dig over, at den kommunale forvaltnings svar på et medlems skriftlige eller mundtlige spørgsmål til embedsmændene i visse tilfælde sendes til alle medlemmer, f.eks. alle medlemmer af vedkommende kommunale udvalg. Du har henvist til, at medlemmet jo kunne være i gang med en sag eller undersøgelse, som medlemmet ikke ønsker, at andre skal involveres i. Du har ønsket oplysning om regler og vejledninger på området.

I den anledning kan Indenrigs- og Sundhedsministeriet som ressortmyndighed for reglerne om kommunernes styrelse generelt oplyse følgende:

1. I et brev af 30. juni 2017 til alle landets kommuner og KL udtalte det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium, nu Indenrigs- og Sundhedsministeriet, sig generelt om den kommunale forvaltnings betjening af de politiske organer i kommunen og om forvaltningens muligheder for at yde bistand til kommunalbestyrelsens medlemmer. Udtalelsen er offentliggjort i [Resumédata-basen 17.1.1.](#)

Af udtalelsen fremgår bl.a., at forvaltningen skal *betjene* de politiske organer i kommunen (kommunalbestyrelse, udvalg, borgmester og udvalgsformænd) i deres virke for kommunen samt medlemmerne af kommunalbestyrelsen, så de kan benytte sig af de medlemsrettigheder, de har efter lov om kommunernes styrelse.¹

Af udtalelsen fremgår videre bl.a., at kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om og fastsætte retningslinjer for forvaltningens *bistand* til de enkelte medlemmer som led i deres hverv. Sådan bistand ligger ud over den betjening, som medlemmerne har krav på, jf. ovenfor.

Det er kun kommunalbestyrelsen, der har kompetence til at træffe beslutning om bistand til medlemmerne. Medlemmernes ret til bistand fra forvaltningen kan dog også følge af en praksis i kommunen. Yder forvaltningen rent faktisk sådan bistand, og har kommunalbestyrelsen accepteret denne praksis ved ikke at gribe ind, kan forvaltningen eller borgmesteren ikke træffe beslutning om at ophøre hermed. En sådan praksis er således bindende i den forstand, at forvaltningen, hvis den har ydet ét medlem bistand, ikke kan undlade at yde et andet medlem en tilsvarende bistand. Det vil kræve, at kommunalbestyrelsen træffer beslutning om at stoppe bistanden.

¹ Se nærmere om *betjening* udtalelsens afsnit IV.2.1-IV.2.1.6 samt [Vejledning om det politiske arbejde i kommunalbestyrelse og udvalg \(2022\)](#) del 2, kapitel 5.1.2-5.1.2.4.

Kommunalbestyrelsen kan fastsætte nærmere retningslinjer, herunder begrænsninger i medlemmernes ret til bistand, herunder f.eks. bestemme, at der kun ydes bestemte typer af bistand, eller sætte et tidsmæssigt loft for bistanden. Bistand til medlemmerne kan f.eks. være en mulighed for, at medlemmerne – eventuelt inden for nærmere fastsatte rammer – kan få skriftlige svar fra forvaltningen på deres spørgsmål til kommunale sager.

Alle medlemmer af kommunalbestyrelsen har lige ret til bistand, og det indgår i kravet om ligebehandling af medlemmerne med hensyn til bistand, at alle medlemmer gøres bekendt med den mulighed, der i kommunen er for at få bistand fra forvaltningen som led i hvervet.

Det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium fandt i øvrigt i udtalelsen fra 2017 grund til at henlede opmærksomheden på bl.a. den opfordring, der ligger bag bestemmelsen i § 8, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse, til at kommunalbestyrelsen træffer beslutning om, hvorvidt og i hvilket omfang forvaltningen kan yde bistand til medlemmerne af kommunalbestyrelsen.²

2. Om andre medlemmers adgang til oplysninger om bistand ydet til et medlem fremgår af afsnit IV.2.3.5 i udtalelsen fra 2017 bl.a. følgende:

”Spørgsmålet om, hvorvidt andre medlemmer af kommunalbestyrelsen *efter anmodning*³ har adgang til dokumenter, som forvaltningen modtager fra eksterne parter eller udarbejder som led i, at den yder bistand til medlemmerne, reguleres af reglerne om aktindsigt i offentlighedsloven og af bestemmelsen i § 9 i lov om kommunernes styrelse om kommunalbestyrelsens medlemmers ret til sagsindsigt.

...

Det følger således af § 9 i lov om kommunernes styrelse, at et kommunalbestyrelsesmedlem kan forlange at få indsigt i dokumenter, som kommunens forvaltning som en del af sin bistand til andre medlemmer af kommunalbestyrelsen har forelagt eller forevist disse medlemmer.

Spørgsmålet om, hvorvidt andre ansatte eller ledelsen, herunder borgmesteren, efter anmodning har adgang til sådanne dokumenter, er reguleret af forvaltningsloven og almindelige principper om ledelsesret og instruktionsbeføjelse. Den eller de ansatte, der yder en sådan bistand, kan efter omstændighederne have ret og eventuelt pligt til at videregive oplysning om bistanden og de oplysninger, de har modtaget i den forbindelse, herunder også i forhold til oplysninger, der må anses for fortrolige efter forvaltningslovens § 27. Forvaltningslovens §§ 28-29 og 31 giver således visse muligheder for at videregive eller indhente fortrolige oplysninger fra andre forvaltningsmyndigheder samt andre dele af forvaltningen.

Der gælder imidlertid generelt i medfør af forvaltningslovens § 32, at den, der virker inden for den offentlige forvaltning, ikke i den forbindelse må skaffe sig fortrolige oplysninger, som ikke er af betydning for udførelsen af den pågældendes opgaver.

Det bemærkes endvidere, at det ikke inden for den offentlige forvaltning er muligt at udvide området for fortrolighed efter forvaltningsloven ved en aftale eller lignende, jf.

² Se nærmere om *bistand* udtalelsens afsnit IV.2.3-IV.2.3.6.2 og [Vejledning om det politiske arbejde i kommunalbestyrelse og udvalg \(2022\)](#) del 2, kapitel 5.1.3-5.1.3.3.

³ Indenrigs- og Sundhedsministeriets fremhævelse.

forvaltningslovens § 27, stk. 5, eller i øvrigt at indskrænke mulighederne for at videregive eller indhente sådanne oplysninger efter loven.

Som det fremgår ovenfor af afsnit IV.2.1.3 og IV. 2.1.4, har borgmesteren i sin egenskab af øverste daglige leder af forvaltningen som udgangspunkt ret til at deltage i møder mellem forvaltningen og medlemmer af kommunalbestyrelsen. Det gælder også møder, hvor forvaltningen yder bistand til medlemmerne. Kommunalbestyrelsen vil imidlertid efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse inden for de almindelige rammer, der gælder for kommunalbestyrelsens regulering af borgmesterens beføjelser, kunne fastsætte retningslinjer om bistanden, der indebærer, at borgmesteren ikke vil kunne kræve at skulle deltage i sådanne møder, hvis det eller de medlemmer, der har anmodet om bistand, ikke ønsker det.”

3. Som det fremgår ovenfor under pkt. 1, er det alene kommunalbestyrelsen, der kan fastsætte retningslinjer for den bistand, som forvaltningen kan yde medlemmerne i forbindelse med deres hverv, herunder f.eks. i form af skriftlig besvarelse af spørgsmål fra medlemmerne. Om der ydes medlemmerne sådan bistand, og retningslinjerne herfor kan dog også følge af en praksis i kommunen.

De retningslinjer om bistand til medlemmerne, som kommunalbestyrelsen fastsætter, eller som følger af en praksis i kommunen, kan efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse også omfatte de øvrige medlemmers ret til *uden anmodning herom* at blive orienteret om bistand til et medlem, herunder f.eks. om forvaltningens skriftlige svar til et medlem. Ministeriet kan i den forbindelse henvise til det ovenfor under pkt. 3 citerede, hvorefter kommunalbestyrelsen kan fastsætte retningslinjer om bistand til medlemmerne, der indebærer, at borgmesteren ikke imod et medlems ønske vil kunne kræve at deltage i forvaltningens møder med medlemmer som led i forvaltningens bistand til medlemmerne. Det anførte gælder, som det fremgår af citatet, uanset at borgmesteren som øverste daglige leder af forvaltningen som udgangspunkt har ret til at deltage i møder mellem forvaltningen og medlemmer af kommunalbestyrelsen.

Kommunalbestyrelsen kan således fastsætte retningslinjer om bistand til medlemmerne, der indebærer, at andre medlemmer ikke uden anmodning herom orienteres om forvaltningens svar til et medlem som led i bistanden til medlemmet. Dette kan også følge af en praksis i kommunen.

Endvidere kan kommunalbestyrelsen efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse fastsætte retningslinjer om forvaltningens bistand til medlemmerne, eller det kan følge af kommunens praksis herom, at forvaltningen af egen drift orienterer f.eks. de øvrige kommunalbestyrelsesmedlemmer eller de øvrige medlemmer af det for besvarelsen relevante stående udvalg om svar, der er givet til et medlem som led i forvaltningens bistand til dette medlem.

Retningslinjer eller praksis, hvorefter forvaltningen af egen drift orienterer andre medlemmer om svar givet som led i bistanden, må dog administreres således, at forvaltningen ikke videregiver oplysninger, der må anses for fortrolige efter forvaltningslovens § 27, til kommunalbestyrelsesmedlemmer, der ikke har anmodet herom. Det tilføjes i den forbindelse, at det forhold, at det medlem, der modtager bistand i form af et svar fra forvaltningen, ikke ønsker, at andre medlemmer får kendskab hertil, normalt ikke i sig selv vil indebære, at svaret eller oplysninger i svaret må anses for fortrolige efter forvaltningslovens § 27.

4. Såfremt det er din opfattelse, at de retningslinjer eller den praksis, der gælder i din kommune, om forvaltningens videregivelse til andre medlemmer af svar, som et medlem har modtaget som led i forvaltningens bistand, ikke er hensigtsmæssig, har du som kommunalbestyrelsesmedlem mulighed for i overensstemmelse med § 11, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse at stille et forslag i kommunalbestyrelsen om ændring heraf.

Kopi af dette brev er sendt til Ankestyrelsen og KL, og svaret offentliggøres i Indenrigs- og Sundhedsministeriets resumédatabase.

Med venlig hilsen

Nikolaj Stenfalk
Kontorchef